

FÖR LINKÖPING FRAMÅT!

Centerpartiet Linköpings valmanifest för
perioden 2018-2022 med en politik som för
Linköping framåt

”Närodlad politik innebär närhet till beslut och möjlighet att påverka sin egen vardag. Den beskriver även hur jobben skapas, hur vi får en grön omställning för ett hållbart samhälle och hur vi skapar tillväxt i hela kommunen.”

Innehåll

En värdegrund för Linköping	6
Hälsa – en grogrund för livet.....	7
Integration – en tillväxtmöjlighet.....	8
Utbildning – en investering för framtiden.....	10
Valfrihet – en frihet som blir verklig.....	12
Miljö och klimat – en ansvarstagande kommun	13
Trygghet och säkerhet – en beredskap i grunden.....	15
Landsbygden – en tillgång för oss all.....	16
Staden – en hållbar mötesplats	17
Företagande och tillväxt – en grön framtid.....	18
Närdemokrati – en demokrati nära dig	19
Kultur – en mångfald för alla.....	20
Ekonomi – en gemensam och begränsad resurs.....	21

En värdegrund för Linköping

Vi befinner oss i en tid av förändringar. Vår omvärld har blivit mer sammanflätad, människor rör sig både över och bortom gränser och automatisering blir ett allt större inslag i vardagen. Samtidigt värms klimatet upp under inverkan av växthusgaser. När omvälvningar sker är det viktigt att ha fötterna på en bördig värdegrund: en grund som kännetecknas av tilltro till den enskilda människan, av humanism och hopp. Blicken måste vara riktad framåt. Framåt mot de möjligheter som förändringarna innebär, såsom att Linköping kan visa vägen till en rättvis och effektiv integration, och ge utrymme för en grön tillväxt. Men också framåt med blicken fäst på de utmaningar som omvandlingarna för med sig, för att skapa långsiktigt hållbara och trovärdiga lösningar förankrade i närsamhället.

I en tid av förändringar vill vissa blicka bakåt och inåt, och omfamna gamla osanningar och nya, alternativa fakta. Vi tror inte att detta är rätt väg att gå. Nationalismen och populismen ger enkla icke-svar på komplexa problem. Med över 100 år av erfarenhet i uppbyggnaden av Sverige och Linköping vet vi i Centerpartiet att det krävs mer än tomma löften och förenklingar för att lösa svåra samhällsutmaningar. Vi avvisar de dramatiska politiska ytterligheterna till förmån för pragmatiska och långsiktiga beslut med siktet på konstruktiva visioner.

I grunden tror vi att de flesta människor vill väl och själva kan fatta rationella beslut. Företagsamma individer kan själva, eller tillsammans med andra likasinnade, bygga upp sitt närsamhälle. Centerpartiet i Linköping ser de enskilda individerna, föreningarna och företagen som ovärderliga tillgångar, som driver vår kommun framåt och som därför skall ges goda villkor för att realisera sina idéer, visioner och ambitioner. Vi anser att beslut skall fattas nära de som påverkas av dem. De som av olika anledningar är oförmögna att fatta egna beslut skall behandlas med respekt och förståelse.

Centerpartiets främsta prioriteringar:

- *Människor ska ha likvärdiga möjligheter att utveckla sina förmågor och att forma sina liv efter egna önsknings. Kommunens välfärdstjänster ska garantera en grundtrygghet för alla.*
- *Hållbart nyttjande av naturens och jordens resurser, där människors behov av bekräftelse, hälsa, skapande och respekt för andra och från samhället, är vägledande.*
- *En konsekvent och rättvis integration, där vi tar vara på kompetensen hos de individer som kommer hit för att tillsammans bygga ett bättre samhälle.*

Hälsa – en grogrund för livet

En god hälsa är en förutsättning för individens utveckling, förmåga och mående. Hälsan är både fysisk och psykisk, och allt hälsofrämjande arbete måste utgå från detta helhetsperspektiv. Individens förmåga att stärka sin egen hälsa är som störst i ett tidigt skede, innan sjukdomen är ett faktum. Vi vill att Linköpings kommun underlättar för individer och organisationer att göra nyttiga, hälsosamma val som förebygger såväl fysisk, som psykisk ohälsa.

Ångest, stress och depressioner är stora utmaningar och ökar i alla åldrar. Det finns ett starkt samband mellan dessa tillstånd och den fysiska hälsan. Deprimerade människor löper en ökad risk för att bli sjuka fysiskt. Fysisk sjukdom medför en belastning på individens psykiska hälsa. Det rör sig om ett samspel. Kommunen bör skapa möjligheter för ett hälsofrämjande arbete som stärker den psykiska hälsan och den inneboende förmågan hos individerna. Detta arbete kan bedrivas såväl av den enskilde som av olika typer av aktörer i samhället.

Social samvaro ger ett stabilt skyddsnät. Ofrivillig ensamhet förorsakar dåligt mående, försämrad hälsa och kan även leda till för tidig död. Så kallade generationsboenden skapar ökade kontaktmöjligheter och kan bidra till förbättrad livskvalitet och ökad livslängd. Äldre måste få fler möjligheter till goda samtal och kontakter. Valfrihet är en förutsättning för god hälsa. Samtidigt som förmynderi ska undvikas måste vi säkra ett skyddsnät för utsatta människor, som behöver samhällets stöd och hjälp.

God tillgång till fysisk aktivitet, hälsosam mat och en ren närmiljö är förutsättningar för att människor ska kunna bättra och behålla sin fysiska hälsa. Här är det viktigt att det finns en mångfald av föreningar och förbund som kan driva många olika aktiviteter, för alla individer. Naturligtvis måste det också finnas möjligheter för äldre att tillgodose sina behov av fysiska aktiviteter och social samvaro. Genom morötter för närodlat och nyttig mat, särskilt inom kommunal verksamhet, kan man förbättra möjligheterna till hälsosamma kostval.

Centerpartiets främsta prioriteringar:

- *Kommunen ska skapa möjligheter för skolor, arbetsplatser och äldreboenden att lära ut stress- och ångesthantering, och hur man tidigt kan känna igen och agera vid nedstämdhet.*
- *Kommunalt stöd till föreningar skall bidra till jämställd idrottsmiljö. Det ekonomiska stödet till föreningar ska ge alla individer - oavsett kön, ålder och fysisk förmåga - likvärdiga möjligheter att delta i olika typer av fysisk aktivitet.*
- *Fler privata aktörer ska kunna driva äldreboenden, för att skapa ökade möjligheter till kulturella, idrottsliga och andra hälsofrämjande aktiviteter. Äldre ska få större möjlighet att välja hur och med vem de vill bo.*

Integration – en tillväxtmöjlighet

En god integrationspolitik visar vägen in i det svenska samhället, genom att ta vara på nyanländas egna kunskaper, förmågor och ambitioner. Den lägger grunden för ett ömsesidigt utbyte av tankar och idéer, utan att principer om alla människors lika fri- och rättigheter utmanas, eller att mottagandet antar en cynisk och dehumaniserande karaktär. Centerpartiets målsättning med integrationen i Linköpings kommun är att invandrare så snart som möjligt får tillgång till arbetsmarknaden och att de organisationer som arbetar med flyktingmottagandet bedriver verksamheter förenliga med integrationens mål.

Linköping är en samlingspunkt för olika människor från hela världen. Vissa kommer för att undervisa på vårt universitet, andra för att driva företag och en del för att arbeta inom skogs- och lantbruket, eller inom industrin. Invandrare och nyanlända är inte en homogen grupp. De har olika utbildningsbakgrund, erfarenheter och kultur. Det är mycket viktigt att integrationen fungerar bra för alla, utan att för den delen generalisera och hantera skilda individer med samma metoder. Högutbildades kompetenser skall verifieras. Företagsamma individer ska få utrymme att realisera sina idéer. De som kan arbeta ska naturligtvis göra det. På så vis kommer all invandring löna sig både för kommunen och för de som kommer hit. Investeringar i integration bär en potential för ett välmående, större och starkare framtida samhälle.

Integrationen innebär också utmaningar. Arbetslösheten är en av de största, och en starkt bidragande orsak till att människor från olika grupper inte möts. Centerpartiet vill genomföra en lokal utbildnings- och jobsatsning med intensivutbildning inom bristyrken. Genom denna satsning kommer fler i arbete och får därmed ett större socialt sammanhang. Vi vill att hela Linköping jobbar.

För de unga nyanlända är skolan den i särklass viktigaste aktören. Det är här eleven ska lära sig svenska och förbereda sig inför arbetslivet eller vidare studier. För att vi ska ha en väl fungerande integrationsprocess måste klasserna i skolan bestå av både människor som har svenska som modersmål och de som inte har det. I ljuset av detta är den nuvarande ordningen med allt för homogena skolklasser eller hela skolor ohållbar. Med den vardagsspråkliga träningen stärks förutsättningar för integration.

Bostadsområden som är segregerade leder till skelsegregation. Stadsplaneringen och Miljonprojektet från efterkrigstiden har lagt en grund för separation av människor, med resultat i form av kriminalitet, misstro och ohälsa. Arbetslöshet och utanförskap har också haft en starkt bidragande effekt. Svensk lag ska gälla i hela Sverige och för alla. När integrationen fallerar uppstår parallellsamhällen. Vi måste skapa möjligheter för dem som bor i de socioekonomiskt utsatta områdena att förbättra sina livsvillkor. Detta görs bäst genom ett lokalt förankrat och hållbart långsiktigt arbete mot integrationens mål. Ett arbete som ser till alla människors lika värde, som främjar jämställdhet och värnar demokratiska principer. Här handlar det om att låta lokala förmågor och föreningar gro och tillsammans med dem hitta lösningar som för människor framåt och uppåt.

Centerpartiets främsta prioriteringar:

- *Segregeringen skall brytas genom att diversifiera utbudet av boendeformer i alla områden, och på lång sikt bygga om Miljonprojekten.*
- *En framgångsrik integration bygger på att hela Linköping jobbar. Vi vill genomföra en utbildnings- och jobsatsning med intensivutbildning inom bristyrken.*
- *Stöd som går till organisationer och föreningar skall vara villkorade och utdelas (helt eller dels) i syfte att uppnå integrationsmål, om aktörerna inte bedriver verksamhet enligt integrationsfrämjande riktlinjer skall de inte heller beviljas stöd.*

Utbildning – en investering för framtiden

Alla barn har rätt att må bra, utveckla sina inneboende förmågor och att utmanas i sitt lärande. Skolan ska vara en trygg plats som förmedlar kunskap och stödjer eleverna att utvecklas till kunniga, engagerade och demokratiskt sinnade medborgare. Alla elever ska utmanas att nå ännu längre och lärarna ska få vara de professionella kunskapsförmedlare som de är utbildade för att vara. Skolorna i vår kommun har olika förutsättningar och behov, och behöver olika åtgärder för att nå längre. Beslut om prioriteringar ska ligga nära dem som berörs: hos skolledning, lärare, och elever. Skolor ska själva få besluta huruvida de behöver förstärka biblioteket, anställa en kurator eller något annat. Vid behov och lärarbrist ska skolorna kunna ta in ämneskompetent personal för att fylla luckorna. Ett effektivt ledarskap i skolan kräver en kompetent skolledning.

Skolan ska vara jämställd och likvärdig och ska utjämna de skillnader som beror på elevernas olika förutsättningar, utan att för den delen begränsa eller hindra de högst presterande. Integration börjar i skolan när elever från olika miljöer och med olika villkor möts och lär känna varandra. Då stärks möjligheterna att skapa integration i samhället i stort.

Eleverna har rätt till bra lokaler och ytor. Prognoserna för elevtillväxten är tydliga med att vi behöver bygga nya skolor nu. Vi vill prioritera funktion framför skrytbyggen för att få fram lokaler i tid och med rimlig ekonomi.

Maten som eleverna äter i skolan är viktig för hälsan och påverkar utveckling, mående och prestationer. Mer av skolmaten ska komma från lokala producenter och mer ska tillagas på skolan. Detta gynnar eleverna och samtidigt lokala företagare, klimatet, och även vår krisberedskap i och med att en större självförsörjningsförmåga byggs upp. Livsmedelsförsörjningen är en allt viktigare samhällsfunktion och kunskap om denna gynnas genom praktisk tillämpning minst lika väl som inläsning. Även mellanmål och snacks spelar roll för hälsan. För mycket socker i kosten är en viktig orsak till såväl fysisk som psykisk ohälsa, även hos ungdomar. Caféter och serveringar i skolan och dess närhet behöver utvecklas så att det blir enklare att göra hälsosamma val till mellanmål och snacks.

För att nå sin fulla potential och utveckla sina förmågor är det viktigt att må bra, både fysiskt och psykiskt. Vi behöver ta ett helhetsgrepp om våra elevers hälsa och deras mående. Såväl maten som mellanmålen, fysisk aktivitet, umgänge och sociala medier - för att nämna några faktorer - spelar roll. Skolan kan inte lösa alla problem, men den kan göra mycket. Vi tror att de som är nära problemen också är nära till lösningarna. Inom skolan såväl som inom andra områden behöver de offentliga förvaltningarna ge maximal frihet till de enskilda enheterna och det stöd som enheterna önskar. Att följa centralt definierade processer får inte vara viktigare än att nå målet: barnens bästa!

Centerpartiets främsta prioriteringar:

- *Varje skola ska upprätta en plan för hur deras elevers fysiska och psykiska hälsa ska stärkas. Med stresscoacher, bättre mat och ett helhetsgrepp kring hälsobegreppet kommer vi längre än med bara Elevhälsan.*
- *Eleverna har rätt att ha kunskapsförmedlare i klassrummen. I brist på lärare vill vi ta in andra kompetenta kunskapsförmedlare och gärna samarbeta med LiU.*

- *Skolorna måste få ett större ekonomiskt självbestämmande och ska ledas av kvalificerade individer, som kan ta ansvar för det pedagogiska arbetet.*

Valfrihet – en frihet som blir verklig

Centerpartiet vill öka självbestämmandet i välfärden. Makt över människors vardag ska flyttas från politiker till brukare och deras anhöriga. Det är de som vet bäst vad som funkar för dem. För att människor ska kunna välja behövs ett brett utbud, och för ett brett utbud behövs möjligheten att driva verksamhet i både privat och kommunal regi. Den viktigaste aspekten ur ett kommunalt perspektiv bör vara kvalitet, inte ägarform. Människor ska själva få fatta viktiga beslut: vilken vårdcentral man vill tillhöra, vilken skola ens barn ska gå på och vilket äldreboende man önskar bo på. Detsamma gäller även valet av vem individen vill bo med, inga par ska säras såvida inte den ena eller andra partnern önskar det.

Den centralisering och likriktning som välfärden riskerar att hamna i, drabbar de som är i störst behov av vård och omsorg. Centerpartiets övertygelse är att människor måste få mer – inte mindre – att säga till om när det gäller välfärdens utformning och framför allt sitt eget val av vårdcentral, skola eller äldreboende och andra tjänster. Privata utförare krävs för att utbudet ska vara stort. Det skapar också förutsättningar för nya lösningar och mer attraktiva arbetsmiljöer. Konkurrens mellan verksamheter är ett kriterium för valfrihet och är kvalitetshöjande.

En utmaning för vårt liberala samhälle är när vissa människors val inskränker andras valmöjligheter. Målet med ett liberalt ledarskap är att förstärka alla individers möjligheter till valfrihet, såtillvida att varken offentligheten eller andra människor skall kunna otillbörligt inskränka den. Valfriheten är en av de viktigaste principerna i ett liberalt, demokratiskt samhälle. De som verkar för att begränsa andras frihet gör detta genom att sära och kontrollera, de bygger murar runt människor och minskar deras utbyten med andra. Därför måste kommunens satsningar föra människor samman. Offentliga insatser skall inte spela segregande krafter i händerna.

Centerpartiets främsta prioriteringar:

- *Människors valfrihet ska alltid stå i centrum.*
- *Kommunen ska skapa förutsättningar för mångfald och konkurrens bland utförare inom skola, vård och omsorg.*
- *Kommunens olika verksamheter ska föra människor samman och främja integration, inte spela segregande krafter i händerna.*

Miljö och klimat – en ansvarstagande kommun

Linköpings kommun ska erbjuda en hälsosam miljö, med en skräpfri natur, ren luft och rent vatten. Vi vill också att kommunen tar sitt ansvar och hjälper till i det långsiktiga arbetet med att skapa en grön och fossilfri framtid för kommande generationer.

Centerpartiet Linköping drev en gång igenom förslaget om att göra vår kommun koldioxidneutral till 2025. Trots insatser ser det inte ut som om detta mål nås i tid. Därför behöver arbetet med minskade utsläpp intensifieras. Det behövs ökad grön energiproduktion i form av sol, vind och vatten. Vi tror att en grön tillväxt, med tilltro till teknologi och innovationer, visar vägen mot en klimatsmart framtid. Här är entreprenörer och företagare av stor betydelse. Vissa industrier måste ta särskilt stora steg mot en koldioxidneutral framtid. Det gäller synnerligen flyget, där tekniska lösningar sakta minskat utsläppen, men mer måste göras. Med ett bättre och mindre krångligt företagsklimat kan denna och många andra industrier bli mycket mer miljövänlig genom innovation och nytänkande.

Biltrafiken bidrar inte enbart till växthuseffekten, den påverkar också vår närmiljö. Slitage av vägbeläggning och förbränningsmotorer avger skadliga partiklar och ohälsosamma flyktiga ämnen. Renare luft är eftersträvansvärd, för att stärka människors välmående och hälsa. Samtidigt är bilar nödvändiga för transporter av olika slag. Behovet av en fungerande biltrafik utesluter inte renare luft. Ojämnt trafikflöde är varken bra för miljön eller trafiken. Effektiva trafiklösningar gynnar alla. Vi tror att en bättre trafiklösning runt stadskärnan kommer även bilisterna till gagn, förutsatt att parkeringsplatser byggs ut. Då ökar framkomligheten för såväl fotgängare, som cyklisterna och kollektivtrafik, utan onödiga utsläpp från exempelvis stillastående bilar på tomgång. När innerstaden förtätas måste hänsyn tas till trafikflöden och avgaser.

Att bevara en ren närmiljö handlar också om att hindra utsläpp av skadliga ämnen - såsom mikroplaster - såväl som att återvinna material som redan finns i cirkulation. Ett helhetstänk för hanteringen av skadliga ämnen måste prägla kommunens verksamheter. För återvinning är tillgänglighet viktigt. Tidigare fanns strategiskt placerade återvinningsstationer så att inte varje hushåll tvingades köra långa sträckor med sitt avfall. Men ett stort antal återvinningsstationer har lagts ned. Vi vill att det åter skall finnas återvinningsstationer nära kommunens alla bostadsområden. På offentliga platser ska det finnas soptunnor för källsortering.

Rent vatten är inte bara viktigt för människor, utan även för djur och ekosystem. Fisken är beroende av öppna vattenvägar, där den kan vandra fritt. Rent vatten är en grundläggande förutsättning för livet, både på landet och i staden. Vi vill att det ska vara enkelt för människor att ta ansvar för miljön och klimatet, och göra goda, kloka val.

Centerpartiets främsta prioriteringar:

- *Kommunen ska vara pådrivande i arbetet med energieffektivisering och konvertering till grön energi, i samverkan med näringslivet och kommuninvånarna.*
- *Möjligheterna till återvinning i kommunen ska öka genom fler återvinningsstationer och soptunnor för källsortering.*

- *Trafikplaneringen ska effektiviseras med god avvägning mellan olika trafikslag för att uppnå bättre trafikflöden. Färre bilar i stadskärnan, bättre trafikflöden runt den och fler parkeringsplatser i dess utkant.*

Trygghet och säkerhet – en beredskap i grunden

Vi vill att vår kommun ska kunna upplevas som trygg och säker att bo, leva och verka i. Säkerhet är mer än en känsla: det är ett uttryck för samhällets motståndskraft under kritiska påfrestningar. I en föränderlig tid med hot i form av klimatförändringar, terrorism, kriminalitet och främmande makt utgör kommunen en grund för att garantera sina invånares trygghet.

Den upplevda otryggheten har ökat och vissa våldsbrott har tilltagit i omfattning i Linköping. Blåljuspersonalen ska värnas och får inte bli offer för överfall och sabotage i utsatta områden. De som bor i sådana områden är naturligtvis också de som drabbas hårdast i sådant fall. Möten mellan människor skapar band, och personliga kontakter med polis och räddningstjänst kan motverka framtida angrepp med kommuninvånarnas hjälp. Därför vill vi att representanter för polis och räddningstjänst, i preventivt syfte, har återkommande kontakt och regelbundet besöker verksamheter och föreningar. En ung person som begår ett brott, även om det är ett mindre sådant, ska direkt bli inkallad till ett möte med föräldrar, skola och polis. Det minskar återfallen drastiskt och leder i längden till färre begångna brott. Fler områdespoliser bidrar också till en djupare samverkan mellan blåljuspersonal och invånarna. En genomtänkt utformning av bostadsområden bör skapa villkor för trygghet.

Vi har en nollvision för våld och förtryck i nära relationer och sexualiserat våld. Tyvärr förekommer fortfarande övergrepp i hem, på arbetsplatser och under festivaler. Det behövs långsiktigt förebyggande arbete bestående av information, utbildning och mobilisering av föreningslivet och de kommunala verksamheterna. Utövare av våld och förtryck ska hittas, rapporteras och straffas. Kommunen måste också utveckla sin egen beredskap för stöd till de som drabbats av detta. Me-too-rörelsens budskap måste genomsyra kommunal verksamhet: det är förövaren, inte den drabbade, som är problemet.

Säkerhet handlar om beredskap och att tidigt identifiera och förebygga hot. Terrorattacker har redan utförts i vårt land. Främmande makter använder i nuläget dataintrång för att spionera, desinformera eller på annat sätt påverka vår demokrati. Strategier för att bemöta sådana händelser måste ingå i kommunens säkerhetsarbete. Det behövs också ett förebyggande arbete för att identifiera säkerhetsrisker - exempelvis radikaliserings - och agera mot dem tidigt med lämpliga insatser.

Vår sammanflätning med resten av världen är en avsevärd tillgång i fredstid, men i händelse av krig kan kontakterna komma att brytas. Kommunen måste uppmuntra en inhemsk livsmedelsproduktion och energiförsörjning som möter samhällets basbehov.

Centerpartiets främsta prioriteringar:

- *Kontakterna och samverkan mellan blåljuspersonalen och medborgarna ska utvecklas.*
- *Kommunens arbete med olika typer av hot mot samhället, samt beredskapsplanen för krisituationer, måste fortlöpande inventeras och revideras.*
- *Kommunen ska se till att människor som är drabbade av våld, förtryck och övergrepp i nära relationer får adekvat stöd och hjälp, särskilt med stöd av frivilligorganisationer.*

Landsbygden – en tillgång för oss alla

Lantbruk och livsmedelsproduktion är en viktig del av Linköpings framtid såväl som av vår historia. Det är gårdar där lantraser av olika djur vårdas, men också högteknologiska anläggningar där sensorer och drönare testas och används för ständigt mer klimatvänlig och hållbar odling. Det är odlingsmarker som bidrar till kommunens självförsörjning och skulle kunna göra det i ännu större grad. Därför ska vi inte bygga på den bästa åkermarken.

Landsbygden är också de områden utanför staden där kommuninvånarna och turister utifrån kan njuta av och komma nära naturen. Vi tror på allas rätt att forma livet så som man önskar, vare sig man väljer att bo i staden, på landet eller i en ort däremellan. Det ska gå att förverkliga sin drömmar och leva ett gott liv i hela vår kommun, och vi vill att Linköping ska vara en av Sveriges främsta landsbygdskommuner.

Fungerande infrastruktur är viktigt främst för de som bor på landet men även om man vistas där på fritiden. Vägnätet, kollektivtrafik, och bredband är basfunktioner som är kritiska för att leva och att driva företag på landet. Bredband på landsbygden skapar möjligheter att utveckla verksamheter och tjänster som bidrar till tillväxten och kan göra livet på landet både enklare och roligare.

Allt fler drömmer om ett liv på landet. Vi vill göra det enklare att bygga på landsbygden. Regelverket om bygglov har vuxit utöver sitt syfte och hindrar nu människor från att förverkliga sina livsdrömmar på ett helt orimligt sätt. Kommunen ska inte hindra byggande av boenden som efterfrågas på marknaden. Tvärtom bör de upplåta många fler byggrätter till privatpersoner, inte bara till de bostadsföretag som idag får tomterna. Det måste bli enklare att bygga olika bostadstyper, såsom flerfamiljsbostäder, seniorboenden och vårdboenden, även på landet. Det skulle underlätta att verka och leva ett gott liv på landet, i livets alla faser.

Förståelsen för matens betydelse för hälsan och för den närodlade matens goda kvalitet ökar. Krisberedskap och självförsörjningsgrad lyfts allt oftare som kritiska frågor. Självklart ska vi då underlätta för människor som vill bidra till levande och produktiv landsbygd att förverkliga sina visioner. Byråkratin runt byggande av livsmöjligheter och företag på landsbygden behöver reduceras.

Centerpartiets främsta prioriteringar:

- *Underlätta byggande på landsbygden, förenkla byggloven och upplåt fler byggrätter till privatpersoner.*
- *Bredband ska byggas ut till alla på landsbygden.*
- *Stärk självförsörjningen genom att underlätta för småskalig och växande matproducenter och livsmedelsföretag på landsbygden.*

Staden – en hållbar mötesplats

Linköping är en spännande stad; liten och samtidigt med viss känsla av mångkultur och storstad. Staden är historiskt rotad i landsbygden, såsom marknadsplats för bönder och producenter av livsmedel men också som ett viktigt administrativt centrum. Linköping är fortfarande detta, nu dessutom kombinerat med innovativt företagande, attraktioner och service.

För att staden även i framtiden ska vara en attraktiv plats för människor att mötas behöver vi säkra att tillväxten är hållbar. Den behöver vara hållbar både vad gäller miljö- och klimatpåverkan, samt närmiljön som rör människors möjligheter att leva goda liv. Detta förutsätter en aktiv samhällsplanering som omfattar service, skolor, omsorg och trafiklösningar. Linköping är och ska vara en stad utan storstadens baksidor. Här får man närhet till natur, god service och stadens puls men med mindre trängsel, köer och avstånd.

När vi bygger nya bostäder behöver vi göra kloka materialval, som gynnar klimatet. En träbyggnadsstrategi bör tas fram. Det kommer gynna både klimatet och lokala företag, samt producenter av träråvara såväl som företag som förädlar och skapar innovativa nya träbaserade produkter.

När vi bygger bostäder ska det göras med fokus på integration. Det ska byggas olika sorters bostäder, i alla prisklasser och upplåtelseformer i samma stadsdelar. På så vis skapar vi möjligheter för möten mellan människor som annars inte skulle mötas. Genom att människor i olika faser av livet och med olika bakgrund och förutsättningar möts gynnas integration. Det är ett viktigt steg mot ett samhälle där alla har en gemenskap och där alla är inkluderade.

Rent vatten och ren luft, gröna lungor, lekplatser, idrottsplatser och parkmiljöer är viktiga för att leva ett gott liv i staden. Närheten till livsmedelsbutiker och basservice är också betydelsefulla inslag i bostadsområden. Vi behöver smarta lösningar så att staden behåller dessa kvaliteter samtidigt som den är tillgänglig för alla som bor utanför den. Det ska vara enkelt att nå både kultur och natur, året om. Linköping ska vara en levande stad som det ska vara lätt att ta sig till och röra sig i.

Centerpartiets främsta prioriteringar:

- *Linköpings stad ska utvecklas för att bli ännu mer attraktiv att leva och verka i. Detta gör vi genom att skapa en omväxlande stadsmiljö, med närhet till både natur och kultur.*
- *Bostadsområden ska främja integrationen och präglas av hållbarhet både med avseende på fysiska och sociala miljöer.*
- *Staden ska vara tillgänglig för alla.*

Företagande och tillväxt – en grön framtid

Ett gott företagsklimat för både stora och små, nya och äldre företag är centralt för hela Linköpings fortsatta tillväxt. Entreprenörskap och småföretagande har alltid legat nära hjärtat för Centerpartiet. De nya jobben skapas i småföretagen. Utmaningen är att locka förmågor till Linköping och uppmuntra talanger och innovatörer som växer fram här att stanna. Kommunen måste bli en ännu mer attraktiv plats där entreprenörer, företagare och drivna arbetare vill slå rot. Linköping kan inte skryta med storslagna palats eller fjäll, men det behöver vi inte heller. Vi tror att kommunen kan erbjuda en unik och tilltalande atmosfär genom att skapa möjligheter för ett brett utbud av kultur, handel, föreningsliv och boendeformer.

Företagen i Linköping skapar värden för alla kommunens invånare. Värden som är större än bara de ekonomiska. Företagen står för de flesta arbetstillfällena, för naturliga mötesplatser och bidrar inte sällan till civilsamhället genom exempelvis sponsring av föreningslivet. Företagen är en förutsättning för ett gott samhälle. Platser där både nya och etablerade svenskar kan mötas på ett naturligt sätt är mycket viktigt för integrationen, det är så man lär sig svenska. Det är också genom företagens och entreprenörernas innovationer vi får framtidens gröna teknik.

Att bygga en attraktiv kommun handlar framförallt om att erbjuda ett brett utbud. Människor har olika smaker, olika intressen och olika levnadsvanor. Kulturpolitiken ska gynna ett brett utbud, där många olika konstformer - såsom spel, film, teater, målning och musik - ges goda villkor att växa. Målet är kulturföretag och föreningar som blomstrar på egen hand, utan dyra subventioner, så att kommunens bidrag räcker till många fler. Med ett brett utbud av kultur, föreningar och aktiviteter kan många olika grupper lockas att stanna i kommunen eller flytta hit. En trygg och tilltalande miljö är viktigt för Startups, IT- och högteknologiska företag. Linköping måste i en större utsträckning behålla den kompetens som finns hos universitetets examinandor, som i stor utsträckning lockas till just sådana företag.

Livsmedelsproduktion är en viktig företagssektor i Linköping, och vi ser gärna att den växer ännu mer. Branschen blir alltmer högteknologisk, och även här kommer kompetensförsörjningen att vara en stor utmaning. Att bra mat produceras nära där den konsumeras är bra både för klimatet och jobben, det skapar helt enkelt förutsättningar för en grön framtidssektor.

Centerpartiets främsta prioriteringar:

- *Linköping ska ha Östergötlands bästa företagsklimat.*
- *Se till att göra Linköping attraktivt för företagare och arbetskraft genom ett tilltalande kultur- och fritidsutbud.*
- *Underlätta för företag genom tillväxtvänliga tolkningar av regelverken och ta bort onödiga hinder.*

När demokrati – en demokrati nära dig

Linköping ska vara en plats där invånarna vet vem som är deras företrädare och vem man kan vända sig till vid problem, förslag eller funderingar om och i närområdet. I kommunen ska alla invånare känna att deras röst blir hörd av dem som styr.

Det är dessa tankar och värderingar som *decentralisering* grundar sig på. Beslut ska fattas så nära människorna de berör som möjligt, helst av dem själva. Vi tror på människans förmåga att ta egna beslut. Vi vill att beslut inom de kommunala verksamheterna tas så nära de människor som berörs som möjligt. Då kan beslut som rör verksamheterna anpassas efter vad som fungerar där. Skolor är ett bra exempel: varje enskild skola har olika villkor och möjligheter, vilket innebär att lösningar för en skola inte nödvändigtvis är det bästa för en annan.

Digitalisering, öppen data och nättjänster ger förutsättningar för ökad tillgänglighet och transparens. Öppen data är information som kommunen besitter och som när den görs tillgänglig kan användas av företag och medborgare för att förbättra eller skapa tjänster och innovationer. Kommunen behöver utveckla sitt digitala arbete inom service, skola, kultur och äldreomsorg. Det stärker alla medborgares makt och möjligheter till inflytande. Vi tycker även att det är viktigt att kommunen är transparent i sitt beslutsfattande. Invånarna ska själva på ett enkelt sätt få tillgång till olika handlingar, budgetar och beslutsunderlag för att kunna bilda sig en egen uppfattning. På så vis blir det lättare att förstå resonemangen bakom svåra beslut, men också att utkräva ansvar när något går fel. Det är en viktig demokratisk princip!

Demokratin måste också vara trovärdig och konsekvent. Den kan inte göra undantag för vissa personer eller organisationer, varken inom kommunen eller utanför den. En rättfram demokrati blundar inte för korruption, nepotism och förtryck, den utmanar sådana strukturer. Därför vill vi att Linköpings kommun ser över sina vänorts-samarbeten. Linköping ska ha demokratiskt sinnade partners annorstädes.

Centerpartiets främsta prioriteringar:

- *Dagens geografiska utskott bör utvecklas för att inkludera medborgare och föreningslivet och ha viss beslutanderätt vad gäller lokala angelägenheter.*
- *Samarbeten utomlands ska gynna kommunens medborgare och demokratin.*
- *Kommunen ska bli ledande på öppen data. En del av detta är att skapa en interaktiv kommunbudget.*

Kultur – en mångfald för alla

Kultur är en väsentlig del av civilsamhället och av stor vikt för den enskilda individen. Både att ta del av kultur och att vara med att skapa kultur kan vara berikande och utvecklande. Mötesplatser för kultur är mötesplatser för människor och bidrar till upplevelse av socialt sammanhang och gemenskap. Kultur är viktigt för människors utveckling så väl som för samhällets utveckling, och kan än mer än idag bidra till integration.

Kultur- och fritidsaktiviteter ska vara tillgängliga för kommunens invånare, även om man bor utanför staden och även om man inte är ekonomiskt välbeställd. Genom allt det arbete och engagemang som läggs ner i olika föreningar skapas verksamheter som bidrar till ett gott samhälle och ger glädje och sammanhang i människors liv. Stöd till föreningarna ska fördelas så att det kommer så många som möjligt tillgodo, snarare än några få elitverksamheter. Vid fördelning av stöd ska kommunen visa lyhördhet gentemot föreningarna så att det är deras behov som styr. Pengarna ska gå till föreningsverksamhet i första hand och inte till fler kommunala tjänster. Samtidigt är det viktigt att kommunalt stöd till föreningar ges med villkoret att jämställdhet och demokratiska värderingar präglar verksamheten, som också ska främja integration och allas möjlighet till delaktighet.

Kultur- och fritidslivet i Linköping har stora möjligheter att utvecklas starkt de närmaste åren. Omfördelning av resurser till föreningsdrivna aktörer och en alltmer mångkulturell befolkning skapar möjligheter för ett ännu rikare kultur- och fritidsutbud. Utbudet måste också inkludera växande kanaler för kultur, såsom data- och tv-spel samt annan digital konst. Även inom kulturområdet tror vi på digitaliseringens möjligheter och vi vill att Linköping ska bli först i Sverige med att utveckla en virtuell aktivitets- och upplevelsepark. Där kan virtuella upplevelser kombineras med verklig fysisk aktivitet, såsom klättrväggar eller bollaktiviteter. Detta skulle kunna bli ett unikt nationellt besöksmål.

Vi vill arbeta för ett brett kulturliv där nya digitala uttryck frodas sida vid sida med traditionell kultur och där kulturella och kreativa näringar blomstrar. Ett gott samhälle kan heller inte i grunden skapas av politiskt styrda institutioner, utan bara av människor som samverkar och hjälps åt att bära varandras bördor och dela varandras glädje.

Centerpartiets främsta prioriteringar:

- *Stöd till föreningar ska fördelas så att de kommer så många som möjligt till godo.*
- *Kommunens stöd till kultur- och fritidsverksamhet ska främja jämställdhet och integration.*
- *Kulturell mångfald och digitaliseringens möjligheter ska bejaktas.*

Ekonomi – en gemensam och begränsad resurs

En god kommunal ekonomi bygger på att intäkter och kostnader är i balans över åren. Centerpartiet i Linköping vill inte höja skatten. Istället vill vi att fler bidrar till skattekasen genom att jobba, då kan skattetrycket på individen istället minska.

Vi måste fortsätta utveckla och förbättra kärnverksamheterna, exempelvis inom skola, vård och omsorg. För att göra detta utan att öka kostnaderna vill vi flytta ekonomiska resurser från de centrala förvaltningarna och ut i verksamheterna. Då får människor större inflytande och ansvar för de beslut som rör dem, och det möjliggör bättre kontroll och att pengarna gör större nytta.

Om fler människor kommer i arbete ökar skatteintäkterna och samtidigt sjunker kostnaderna för försörjningsstöd och andra bidrag. Vi vill se till att vägarna ut i arbetslivet blir fler och effektivare, och att offentliga verksamheter ska ta ett mycket större ansvar för detta.

Driftiga människor ska lättare kunna starta, driva och skapa tillväxt i företag. Kommunen ska intensifiera arbetet med att undanröja hinder för detta. När det går bra för våra företag, går det också bra för kommunen. Tillsammans kan vi skapa en blomstrande närodlad ekonomi.

Med fler i jobb och färre bidragsberoende skapas bättre möjligheter att investera och fortsätta utveckla ett Linköping som är gott att leva i.

Centerpartiets främsta prioriteringar:

- *En ansvarsfull hantering av medborgarnas pengar.*
- *Varje generation ska bära sina egna kostnader.*
- *Fler människor i jobb.*

**NÄRODLAD
POLITIK**

Centerpartiet

LINKÖPING